

14.07.2025

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1071
Toplantı Tarihi/Sayısı : 25.06.2025/244
Karar Numarası : 2025/392
Başvuran : B.K.
Başvuran Vekili : M.M.S.
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın felsefi ve siyasi görüş temelinde işyerinde yıldırmaya (mobbing) maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran B.K. adına Av. M.M.S. tarafından yapılan başvuruda özetle:

- a. Başvuran B.K.'nın 24 yıldır Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde (ÇOMÜ) çalıştığı,
- b. 17/12/2023 tarihinde ... isimli sendikaya üye olduğu, sendikaya üye olmadan önce de siyasi görüşleri ve sendikaya yakınlığı nedeniyle ayrımcılığa maruz kaldığı,
- c. Hakkında hukuka aykırı üç adet idari soruşturma açıldığı, soruşturmalara dair evrakı ilgili idareden talep etmesine rağmen evrakın başvurana verilmediği,
- ç. Başvuranın 2020 yılında ... Daire Başkanlığına (...) Rektörlük ataması ile atandığı, ÇOMÜ ... Vekili olarak Rektör tarafından görevlendirilen Ş.O.Ü.'nün başvuranın kantin işletenlerden tahliye taahhünamesi almasını istediği, tahliye taahhünamesi ile ilgili tüm birimlere gönderilmek üzere hazırladığı yazıyı Ş.O.Ü.'nün imzalamadığı ve yazıyı iade ederek kantin işletenleri bizzat odasına çağırıp tahliye taahhünamesi imzalatmasını belirten bir not eklediği, bunun üzerine başvuranın kantin işletenleri odasına çağırdığı ancak kantin işletenlerin isyan etmesi üzerine Ş.O.Ü. ile sorun yaşadığı,
- d. Başvuranın Daire Başkanlığı görevinden alınarak usulsüz bir şekilde ... ilçesinde Meslek Yüksekokulu ... görevlendirildiği,
- e. Başvuranın haksız soruşturmalar ile usulsüz görevlendirmelere karşı dava açtığı, Çanakkale 2. İdare Mahkemesinin ... Esas sayılı dosyasında verilen karar ile hukuka aykırı görevlendirmenin iptal edildiği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

f. 3/4/2024 tarihinde başvuranın görevinden uzaklaştırıldığı belirtilmiştir.

3. ÇOMÜ Rektörlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. İddiaların gerçek dışı olduğu, üniversitede görev yapan hiçbir personele üye olduğu sendika sebebiyle ayırım yapılmadığı,

b. Başvuran hakkında üç ayrı soruşturmanın bulunduğu, Genel Sekreterlik makamının soruşturma açma yetkisinin bulunmadığı,

c. Başvuranın sendika üyelik tarihinin 8/12/2023, hakkında açılan soruşturmaların tarihlerinin ise 10/11/2023 ile 23/11/2023 olduğu, başvuran hakkında başlatılan soruşturmaların tarihlerinin başvuranın sendikaya üye olma tarihinden önce olduğu belirtilmiştir.

4. Başvuran vekili Av. M.M.S.'den alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuran hakkında halihazırda üç adet soruşturmanın bulunduğuna ilişkin beyanın gerçek dışı olduğu, 2018 Sayıştay Raporunda tespit edilen usulsüzlüklerin düzeltilmesi için 2020 yılında ... Başkanlığı görevine atanan başvuranın kendi döneminden önce yapılan usulsüzlüklerden sorumlu tutularak hakkında 3 farklı disiplin soruşturması açıldığı,

b. Genel Sekreterliğin 7/9/2023 tarihli ve ... sayılı yazısı ile yürütülen inceleme sonucunda hazırlanan raporla Rektörlük tarafından 10/11/2023 tarihli ve ... sayılı yazı ile başlatılan, mülkiyeti ÇOMÜ'de olan ... Kafe isimli işletmenin kiralanmasına ilişkin usulsüzlük iddiaları ile ilgili yapılan disiplin soruşturmasında, söz konusu kafenin başvuranın göreve gelmesinden yıllar önce 2008 yılında kiralanmış olmasına rağmen başvurana Genel Sekreterlik tarafından hazırlanan raporla asılsız suçlamalar isnat edildiği ve başvuran hakkında ceza verilmesine gerek olmadığı kararı verildiği,

c. Genel Sekreterliğin 7/9/2023 tarihli ve ... sayılı yazısı ile yürütülen inceleme sonucunda hazırlanan raporla Rektörlük tarafından 10/11/2023 tarihli ve ... sayılı yazı ile başlatılan, ... yerleşkesi saat kulesi yanında bulunan ... Kafeterya isimli işletmenin ihale işlemlerine yönelik Sayıştay'ın tespit ettiği kamu zararı ve işletmeyle imzalanan sözleşmedeki usulsüzlük iddiaları ile ilgili yapılan disiplin soruşturmasında, başvuran hakkında önce kınama cezası verildiği, daha sonra Rektörlük tarafından ceza verilmesine gerek olmadığı kararı verildiği, aynı konuya ilişkin Rektörlüğün 14/2/2025 tarihli ve ... sayılı yazısıyla yeniden bir disiplin soruşturması başlatıldığı ve soruşturmanın halihazırda devam ettiği,

ç. ... Eğitim Merkezinde işletme sahipleri S.I. ile C.G.'nin şikayet dilekçeleri ve başvuran tarafından işletmeye izinsiz mutfak yapma ve sözleşmede yer almayan ürün satma konusunda S.I.'ya izin verildiği yönündeki iddialara ilişkin Rektörlük tarafından 23/11/2023 tarihli ve ... sayılı yazı ile başlatılan disiplin soruşturmasında, soruşturmacı olarak görevlendirilen Prof. Dr. B.G.'nin raporu doğrultusunda Rektörlük Disiplin Kurulu tarafından oy çokluğu ile başvuran hakkında kınama cezası verildiği, başvuranın cezaya itiraz etmesi üzerine itirazı haklı görülerek cezanın kaldırıldığı,

d. Başvuranın üniversitede uygulanan usulsüzlüklere karşı çıkması sebebiyle ... Vekili Ş.O.Ü. ve Prof. Dr. R.C.E. tarafından kendisine mobbing uygulanmaya devam edildiği, başvuranın 30/11/2023 tarihli görevlendirme yazısı ile mevcut kadrosunun iki alt kadrosu olan ... Meslek Yüksek Okulu ... görevlendirildiği,

Çanakkale İdare Mahkemesi tarafından görevlendirmenin iptal edildiği, başvuranın 27/3/2024 tarihinde göreve geri dönmesiyle birlikte disiplin soruşturmaları gerekçe gösterilerek 4/4/2024 tarihinden 7/1/2025 tarihine kadar görevden uzaklaştırıldığı, 7/1/2025 tarihinde İdare Mahkemesi kararına rağmen ... Başkanlığı görevine iade edilmediği, Rektörlük tarafından unvan değişikliği yapılarak alt kadro olan ... atandığı belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."

6. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesi birinci ve üçüncü fıkraları şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

(...)

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."

7. Anayasa'nın "*Çalışma hakkı ve ödevi*" başlıklı 49'uncu maddesi şu şekildedir:

"Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

(Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."

8. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Tanımlar*" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre: "*İşyerinde yıldırma: Bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıkırtmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri*" ifade etmektedir.

9. 6701 sayılı Kanun'un "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali halinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan

kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

10. 6701 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık türleri” başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık.”

11. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre; “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

12. 6701 sayılı Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesinin birinci fıkrasına göre:

“(1) Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması halinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

13. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “İhlal kararı” başlıklı 69’uncu maddesinde; “İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun yerinde olduğu kanaatine varılması halinde ihlal kararı verilir.” hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci fıkrası “Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.” hükmünü haizdir. Aynı maddenin ikinci fıkrasına göre: “İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep ederler. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi halinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hallerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.” Başvuranın dilekçesinden, hakkında açılan disiplin soruşturmalarına karşı İdare Mahkemelerine başvuruda bulunduğu; bununla birlikte yapılan inceleme neticesinde başvuranın siyasi görüşü nedeniyle işyerinde yıldırmaya uğradığına ve uygulamanın düzeltilmesine ilişkin muhatap ÇOMÜ Rektörlüğüne başvuruda bulunduğuna ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin bulunmadığı anlaşılmıştır.

15. Başvuru kapsamında başvuran, ... isimli sendikaya üye olması ve siyasi görüşü nedeniyle işyerinde yıldırmaya maruz kaldığını iddia etmektedir. 6701 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada herkesin eşit olduğu belirtilmiş, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır. Kanun’a göre işyerinde yıldırma; Kanun’da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıkırtmak amacıyla kasıtlı olarak yapılan eylemleri ifade etmektedir. Bir olayı işyerinde yıldırma olarak

tanımlayabilmek için şu unsurların bulunması gerekmektedir: i. Eylemler iş ilişkisi içerisinde gerçekleşmeli ve Kanun'da sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak yapılmalıdır, ii. Söz konusu eylemler kişiyi işinden soğutmak, dışlamak, bıktırmak amacı taşımalıdır, iii. Eylemler kasıtlı olarak yapılmalı ve birden fazla eylem bulunmalıdır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), K. No: 2023/913, 28/11/2023, para. 25].

16. Felsefi ve siyasi görüş temelinde ayrımcılık yasağı, kişilerin mevcut siyasi ilkeler, sistemler veya kurallar hakkında görüşlerini ifade etme veya gösterilerde bulunma veya en temel haliyle farklı bir görüş ya da ideolojiye sahip olmaları nedeniyle ayrımcılıktan korunmayı sağlamayı amaçlamaktadır (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No:11, Felsefi ve Siyasi Görüş Temelinde Ayrımcılık, s. 3). Bu kapsamda ayrımcı muamelenin siyasi görüş temelinde yapıldığının kabulü için başvuranın siyasi görüşüyle bağlantılı olarak ayrımcı muameleye maruz kaldığının tespiti şarttır (TİHEK, B. No: 2022/1018, K. No: 2023/227, 2/3/2023, para. 15; TİHEK, B. No: 2023/469, K. No: 2024/132, 14/2/2024, para. 20). Başvuru kapsamında, başvuranın sendika nedeniyle ayrımcılığa uğradığına ilişkin herhangi bir belge yer almamaktadır. Ayrıca başvuranın hangi felsefi veya siyasi görüşe sahip olduğuna ilişkin herhangi somut bir bilginin de başvuru kapsamında yer almadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeplerle başvuran ile muhatap Kurum arasındaki felsefi ve siyasi görüş farklılığının başvuran tarafından somut olarak ortaya konulamadığı sonucuna varılmaktadır (TİHEK 1. Daire, B. No: 2024/1736, K. No: 2025/210, 8/4/2025, para. 15; TİHEK, B. No: 2024/1158, K. No: 2024/1111, 10/10/2024, para. 14).

17. Başvuru kapsamında yapılan inceleme neticesinde başvuran vekilinin sunduğu yazılı görüşte; *“üniversitede uygulanan usulsüzlüklere karşı çıkması sebebiyle ... Vekili Ş.O.Ü. ve Prof. Dr. R.C.E. tarafından başvurana mobbing uygulanmaya devam edildiği”* şeklinde belirttiği, yazılı görüş ve eklerinde de başvuranın üye olduğu sendika veya siyasi görüşü nedeniyle işyerinde yıldırıma uğradığına ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin yer almadığı anlaşılmıştır.

18. Belirtilen sebeplerle dosya kapsamında yer alan tüm hususlar birlikte değerlendirildiğinde; başvuruya konu iddiaların 6701 sayılı Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden birisi ile ilişkilendirilmediği, yapılan incelemede herhangi bir ayrımcılık temelini tespit edilemediği ve başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emare ve karine oluşturan olguların varlığını da ortaya koyamadığı anlaşıldığından 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 69'uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında başvuru konusu olayda felsefi ve siyasi görüş temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

25/6/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi
(İzinli)